

We hebben een goede start gemaakt. Er is een goede sfeer in de groep: er is gezelligheid en we kunnen ook hard werken. Aandachtspunt is om goed naar instructie te luisteren. Ik kom dit vaak tegen bij kinderen die in de plusklas komen en in deze groep zitten ook veel kinderen voor wie dat geldt. Als je in de eigen groep met half luisteren toch de opdrachten goed kan maken, wordt half luisteren een gewoonte. Maar in de plusklas heb je al je aandacht nodig. Dus er is oefening in focus nodig.

In de eerste les hebben we de volgende 'som' besproken

talent + inzet + strategie = resultaat

Talent is een mooi uitgangspunt. Dat betekent dat je op een bepaald gebied aanleg hebt. Het leren zit in inzet en strategie. Hier gaat het in de plusklas om. Leren hoort dus zowel bij dingen waar je talent voor hebt als dingen die je minder makkelijk vindt. Het gaat in de plusklas om te leren leren. Daar zit ons doel. Niet in het resultaat. Maar als je leert zie je dat uiteindelijk wel in het resultaat.

Aan de hand van voorbeelden hebben we gekeken hoe dat werkt. Bijvoorbeeld supertalent Ronaldino, die na een poosje het rijke leven zo leuk vindt dat hij niet meer goed traint, te veel eet en zo niet meer tot resultaat komt. Of in je eigen leven: is er iets wat je eerst moeilijk vond, waar je erg je best op gedaan hebt en dat je nu wel goed kan?

Dus voor iedereen geldt: wil je verder komen, wil je echt leren, dan is er inspanning nodig en ook doorzetten (inzet). Je moet ook leren wat handige en minder handige manieren zijn (strategie). En die strategieën moet je oefenen (inzet). Dan kun je steeds moeilijkere dingen aan en ben je dus aan het leren. En dat leidt tot steeds beter resultaat.

Zelfstandig werk

In plusklas 5 en 6 is het jaarprogramma van zelfstandig werk veranderd. Tot nu toe deden we het eerst halfjaar Rekentijger en het tweede halfjaar creatieve schrijf- en tekenopdracht. Nu heb ik beiden 'in tweeën geknipt'. Dus Rekentijger aan het begin van zowel de eerste als tweede periode en de creatieve opdrachten in de tweede helft van elke periode.

De belangrijkste voordelen:

- Meer afwisseling. Vooral fijn voor kinderen die óf Rekentijger óf de creatieve opdrachten niet zo leuk vinden.
- Beter verhouding werk – toets. Bij rekestijger kregen de kinderen één toets over stof van een hele periode. Dat is wel erg lang. Nu is de stof in tweeën gesplitst, met twee keer een toets
- Leren beter te zien in rapportage. Op de rapportkaart staat een beoordeling van het zelfstandig werk. Op de oude manier betekende dit, dat het eerste halfjaar een beoordeling stond van rekestijger en het tweede halfjaar van creatieve opdrachten. Dat zijn heel verschillende dingen, dus moeilijk te vergelijken. Nu zal op de rapportkaart het zelfstandig werk opgesplitst staan in Rekestijger en creatieve opdrachten. Zo zijn rapportkaart 1 en 2 meer in evenwicht.

Met **Rekentijger** hebben we tot nu toe de volgende onderwerpen gehad:

Puzzelvierkanten:

Kun je het ook als het geen figuurtjes zijn, maar letters?

◇	⊕	◀	▶	◐	24
△	▱	◇	△	▱	19
▱	◐	◐	⊕	▶	28
△	▱	◇	◇	◇	22
◇	▶	⊕	◐	⊕	30
20	25	27	25	26	29

E	B	A	C	D	45
C	C	A	E	A	45
A	A	D	D	B	46
E	D	B	A	B	46
A	B	A	B	D	45
49	42	47	45	44	46

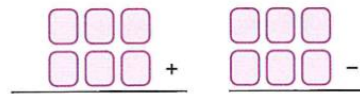
A B C D E

Doel: leren hoe je zo'n probleem aanpakt. En als de makkelijke goed lukken (met in 1 rij of kolom allemaal dezelfde figuurtjes). Kun je dan de stap maken naar de moeilijkere?

Wat is de grootst mogelijk uitkomst bij optellen?

Wat is de kleinst mogelijke uitkomst bij aftrekken? (moet wel boven nul blijven....)

Doe nu hetzelfde met de kaartjes met de cijfers 1 tot en met 6.
Tip: de kleinste uitkomst is kleiner dan 50.

Doe nu hetzelfde met de kaartjes met de cijfers 1 tot en met 8.
Tip: de kleinste uitkomst is kleiner dan 300.

Vooraf bij het aftrekken word dit moeilijk.

Er zit nauwelijks tot geen herhaling in rekentijger. Dat is mooi, want voor deze kinderen is herhaling vaak helemaal niet zo nodig (soms wel....)

Bij deze bladzijde heb ik wel herhaling ingebouwd. Na de eerste week zelf proberen hebben we de eerste som besproken en samen nagedacht hoe het in elkaar zat. Deze week mogen de kinderen opnieuw naar de overige sommen kijken. Bij het aftrekken hebben we er meestal zelfs een derde week aangeplakt.

Eigen leerdoel

We willen dat de kinderen leren, daarom zitten in elke les doelen. Dat zijn doelen die gekozen zijn door de leerkracht. Doelen die wij belangrijk vinden voor de kinderen om te halen. In de plusklas hebben die doelen vooral te maken met de bekende drieslag: leren leren, leren denken, leren leven.

Twee keer per jaar kiezen de kinderen ook een eigen leerdoel. Dat is dus niet een doel dat ze 'voorgeschied' krijgen omdat de leerkracht dat belangrijk vindt, maar een doel waar ze zelf aan willen werken. De bedoeling daarvan (dus stiekem toch weer een doel van de leerkracht ... 😊) ligt in het domein van leren leren, leren denken en leren leven. De kinderen zijn dan bewust bezig met: wat wil ik leren? Het helpt veel kinderen om het leren voor eigen rekening te nemen. Het komt ook tegemoet aan een belangrijke basisbehoefte: behoefte aan autonomie. En het vraagt zelfreflectie: wat zijn sterke kanten van mij en waar liggen leerpunten.

Les 1:

Om de kinderen op weg te helpen krijgen ze een blad met een groot aantal leerdoelen die in de plusklas aan bod horen te komen. De kinderen geven elk leerdoel een kleur. Oranje of groen. Oranje betekent dat ze nog wel wat te leren hebben bij dit doel, groen betekent dat ze vinden dat ze dit al goed kunnen en niet als bewust doel hoeven te kiezen. Zo verzamelen ze mogelijke doelen. Er is ook ruimte om helemaal zelf bedachte doelen te kiezen. Die schrijven ze op het blad erbij.

Hieronder ziet u de doelen:

Leren leren:

- Ik zet me in voor taken die ik moet uitvoeren
- Ik zet door wanneer iets niet direct lukt
- Ik durf om hulp te vragen als ik er zelf niet uitkom
- Ik kan mijn werk in stappen verdelen en ik weet hoe ik deze moet uitvoeren
- Ik houd mij aan mijn planning en stel deze bij als dat nodig is
- Ik controleer mijn werk voordat ik het inlever
- Ik heb mijn spullen op orde en ruim na afloop op

Leren denken:

Analytisch denken

- Ik maak ingewikkelde problemen gemakkelijker door ze op te delen in kleinere problemen

Creatief denken

- Ik kan goede onderzoekbare vragen bedenken
- Ik bedenk meerdere/originele oplossingen voor een vraag of probleem
- Ik zet ideeën om in praktische oplossingen

Kritisch denken

- Ik ga na of mijn veronderstellingen kloppen
- Ik gebruik verschillende argumenten voor het vormen van mijn mening
- Ik vraag door tot ik het echt begrijp
- Ik kies uit verschillende oplossingen de meest geschikte

Leren leven:

- Ik ben trots op mezelf en mijn werk
- Ik vind het niet erg als ik niet meteen weet hoe iets moet of als iets niet meteen lukt

- Ik vind fouten maken geen probleem, want hier kan ik van leren
- Ik zie kritiek als een uitdaging/tip om het een volgende keer beter/anders te doen
- Ik ken mijn sterke punten en mijn ontwikkelpunten en wil aan deze werken
- Ik weet wat helpende gedachten voor mij zijn
- Ik doe de dingen zo goed mogelijk maar stel mijn eisen/doelen niet té hoog
- Ik ben in staat in samenwerking met anderen verschillende rollen en taken te vervullen
- Ik luister goed naar de ideeën van anderen en kan ook opkomen voor mijn eigen idee

De kinderen hoeven nog niet te kiezen. Dat doen ze de week erna, in samenspraak met mij.

Les 2 Dit hebben we vorige keer gedaan

De kinderen komen één voor één bij mij en we bekijken samen welke leerdoelen in aanmerking komen om te kiezen als eigen leerdoel. Daarbij zijn een paar dingen belangrijk: uw kind kiest zelf, ik help om te komen tot een keuze (als dat nodig is). Soms schuiven we een leerdoel naar het tweede halfjaar, omdat het leerdoel meer aan bod kan komen bij de lessen die dan op het programma staan.

Als de keus gemaakt is, stellen we samen een SMART plannetje op. (Specifiek, Meetbaar, Actie, Realistisch, Tijdgebonden). De kinderen krijgen hier een print van in hun werkmap. Dit leerdoel heeft dan een paar maanden hun speciale aandacht. Aan het einde evalueren we samen of ze hun doel hebben gehaald.

De doelen die in deze groep gekozen zijn:

- Ik kan mijn werk in stappen verdelen en weet hoe ik deze moet uitvoeren (2x)
- Ik kan een goed onderzoekbare vraag stellen (2x)
- Ik doe de dingen zo goed mogelijk maar stel mijn eisen niet te hoog
- Ik houd mij aan mijn planning
- Ik vind het niet erg als ik iets niet meteen weet of als iets niet gelijk lukt
- Ik vul mijn planningblad goed in
- Ik vraag door tot ik het begrijp

Flashpoint

Deze week vierde ik mijn verjaardag. In projecttijd doen we dan een spel. De kinderen die vorig jaar ook in de plusklas zaten kenden dit al: Flashpoint.

Dit spel spelen we in groep 5 en 6 een aantal keer. Het is een **coöperatief spel**. Dat betekent dat je niet tegen elkaar speelt, maar met z'n allen samenwerkt om te winnen 'van het spel'.

Bij Flashpoint zijn de kinderen een team brandweerlieden. Er staat een huis in brand en er zijn tien mensen binnen.....

Dit spel kun je heel makkelijk spelen met meer spelers dan er brandweerlieden in het spel zijn, want bij ieder beurt moet je met z'n allen overleggen wat op dat moment het beste is om te doen. Welke strategie moet je nu gebruiken? Wie doet wat?

Elke brandweerman heeft een bepaald specialisme, en sommige specialisten kunnen andere dingen juist weer minder goed.

En er zijn twee dingen om in de gaten te houden: de brand moet geblust worden, of in ieder geval binnen de perken gehouden worden, en de mensen moeten gered worden.

Je hebt het spel gewonnen als je 7 'personen van aandacht' gered hebt.

Je verliest als er vier slachtoffers in de brand zijn gekomen of als het huis te erg beschadigd is geraakt. Spannend!

Het spel heeft verschillende moeilijkheidsgraden, dus het verveelt nooit!

Marco Elsenbroek